

## KELD BRIKNER

[www.brikner.dk](http://www.brikner.dk)   [brikner@wwi.dk](mailto:brikner@wwi.dk)   Elmevej 3, 8660, Skanderborg  
freelance filosof \* mag. art. i filosofi \* 86 51 17 99 \* 40 75 17 95

31. marts 2008

### Til Folketingets udvalg for Ethisk Råd.

(Teknisk: Jeg beklager at sende ad denne vej. Jeg kunne ikke finde ud af at føle mig tryk ved, hvad jeg sendte via den direkte mail-post til udvalget.)

Min henvendelse drejer sig om det graverende misforhold, der i **spørgsmålet om aktiv dødshjælp** har fået lov at udvikle sig mellem befolkningens holdninger og Ethisk Råds holdning og tilkendegivelser.

Mit synspunkt er, at Ethisk Råd i denne sag har ugyldiggjort sig selv.

Begrundelserne fremgår af nedenstående kommentar, som har været sendt ud til en kreds af kunder (væsentligst ansatte i social- og sundhedssektoren) og bekendte, ca 150 personer.

Netop da kommentaren var sendt ud, kom oplysningen om, at Chantal Sébire, den kræftramte kvinde med det vansirede ansigt i Frankrig, var fundet død efter hendes forgæves henvendelser til myndigheder og præsident om at blive hjulpet til at dø. – Det gav mig anledning til opfølgende kommentarer, der kan ses på min hjemmeside: [http://www.brikner.dk/?page\\_id=117](http://www.brikner.dk/?page_id=117)

Med venlig hilsen

**Keld Brikner**

**Uge 12. Kommentar.** 19. marts 2008

### Ugens Citat:

*There is a land of the living and a land of the dead and the bridge is love, the only survival, the only meaning.*

Thornton Wilder, am. forf. (1897-1975), fra *The Bridge of San Luis Rey*, 1927.

## Statsgaranteret formynderi – på liv og død

### Ethisk Råds private krig mod lovliggørelse af aktiv dødshjælp

For år tilbage udgav et amerikansk universitet en årlig liste over de 10 historier, der var mest ”underfortalte” i medierne. Det synes at være ophørt. Jeg kan i hvert fald ikke finde spor af det på nettet.

Havde det nu ikke været et globalt, men bare dansk perspektiv, så ville jeg have en kandidat – en oplagt én. Prøv at sammenholde følgende to kendsgerninger: I befolkningen er 86 % for aktiv dødshjælp\*. Det viser en undersøgelse foretaget for DR i 2006. I Etisk Råd er der énstemmighed – imod! Det skulle være rigelig anledning til dels at tage initiativ til at lovliggøre aktiv dødshjælp, dels at se på dette mærkværdige misforhold mellem befolkning og råd. Men stort set bliver ingen af delene taget op af medierne – eller af Folketinget.

Det kan næppe være, fordi det ikke er vigtigt. Alvoren af de situationer, det drejer sig om, er så indlysende og så velkendt, at jeg ikke skal til at udpensle den. Meningsdannelsen i befolkningen har stået på i årtier.

### **Argumenter, der ikke talte**

Hvad der end i denne sammenhæng måtte bevæge millioner af mennesker i Danmark, så er der ikke ét af rådets medlemmer, der har ladet sig bevæge til at støtte sagen. Ikke ét. Jo, der var ét engang. Faktisk en kollega til mig, en fagfilosof, nemlig Jørgen Husted. Han gjorde sig som medlem af rådet umage og skrev i 1996 som én-mands-mindretal helt sit eget svar på spørgsmålet om lovliggørelse af aktiv dødshjælp. Han gennemgik samtlige modstandernes betragtninger og argumenterede imod dem\*\*. Serøs argumentation vil jeg tillade mig at sige, skønt jeg jo ikke kan siges at være upartisk i vurderingen. 67 siders mindretalsudtalelse. Hans indsats i rådet flyttede ikke ét medlem og har ikke gjort det siden. - Hvad foregår der? Etisk Råd opfører sig, som var det i krig! Er det ikke en medieinteresse værd? Er det ikke Folketingets kritiske opmærksomhed værd?

### **Etisk Råd, Folketingets skjold**

Medlemmerne af Etisk Råd er tidligere direkte udpeget af Folketinget og udpeges nu af ministerier og Folketing. Rådets opgave er at rådgive Folketinget i etiske spørgsmål på en række områder. Endvidere skal det holde offentligheden orienteret om udviklingen på disse områder og være debatskabende. Altså: Rådet holder befolkningen orienteret. Hvad så, når udviklingen sker i befolkningen, uden at det sætter sig spor i Etisk Råd??? – Ja, det er der li'som ikke taget højde for.

På den baggrund er det nærmest grotesk, når den tidligere formand for rådet, Ole Hartling, ved sin afgang omkring årsskiftet 2007-08 sagde, at noget af det, han var gladest for ved sin tid som formand var énstemmigheden omkring aktiv dødshjælp ... Jeg kan kun forstå det sådan, at her går hans personlige mening om sagen totalt og aldeles frem for det, der er hans opgave i rådet.

Men i øvrigt må der være grænser for, hvor meget der skal skydes på pianisten – når det nu er bar-ejeren, der fortynder drinks'ene. Folketinget må spørge sig selv, hvordan det her går til – og om sådan et råd giver den rådgivning, det skal. Vi må spørge os, hvad det er, Folketinget ønsker.

For mig at se misbruger Folketinget Etisk Råd til at holde sagen hen. Politikerne tør endnu ikke tro på tallene og frygter vælgerreaktionen. Imens stemmer befolkningen med fødderne – den del af befolkningen, der har råd eller af desperation tager sig råd. De tager til udlandet for at få den hjælp, de har brug for.

### **Løsningen**

Der bliver formentligt aldrig enighed i befolkningen om sagen; men løsningen på sådan en knude har ligget for næsen af os hele tiden. Vi har brugt den før. Vi skal gøre som med den frie adgang til abort. Legaliser det, så de der ønsker det, kan bruge ordningen, og de der ikke ønsker det, kan lade være. Som det er nu udøves der et massivt statsformynderi over for de 86 % af os, der mener, at

aktiv dødshjælp skal være lovlig. – Jeg spørger mig selv, hvordan medlemmerne af Etisk Råd tænker, når de reelt lader deres eget menneskesyn være så ”rigtigt”, at det også skal være rigtigt for alle os andre!

### **Religiøs fundamentalisme versus moral**

Det drejer sig politisk set om at gøre befolkningen fri af et ideologisk begrundet formynderi, hvor traditionel religiøsitet får lov at optræde fundamentalistisk – ”Det er bare forbudt, for det har Gud fastsat.” - eller professionsgrupper får lov at sætte hensynene til egen profession over hensynene til patienterne. Moralsk set drejer det sig om at hjælpe mennesker i dybeste og til tider desperat nød. 86 % af befolkningen har taget stilling til, at de gerne vil have deres måde at hjælpe på gjort lovlig. Nu venter vi bare på Folketinget. Vi har allerede ventet alt for længe.